

Spis treści:

- Konferencja Naukowa „Polskie ogrodnictwo po wstąpieniu do Unii Europejskiej”
- Awanse i wyróżnienia
- Nowo przyjęci członkowie
- Informacje o działalności oddziałów
- Sprawozdania z sympozjów, konferencji, semonariów i spotkań
- × *Taxodiomeria* - nowy mieszaniec międzyrodzajowy wśród drzew iglastych
- Planowane imprezy

*Wszystkim Członkom i Sympatykom Polskiego Towarzystwa Nauk Ogrodniczych,
życzymy aby szczególny czas Świąt Bożego Narodzenia minął w atmosferze
życzliwości, dobroci serca i miłości, a Nowy 2005 Rok przyniósł dużo zdrowia,
nadziei oraz pomyślności w realizacji wszystkich planów*
Zarząd Główny i Redakcja

Konferencja Naukowa „Polskie ogrodnictwo po wstąpieniu do Unii Europejskiej” 24-26 czerwca 2004 roku - Międzyzdroje

Organizatorem Konferencji zorganizowanej pod hasłem „Polskie ogrodnictwo po wstąpieniu do Unii Europejskiej” był Oddział Szczeciński Polskiego Towarzystwa Nauk Ogrodniczych, natomiast współorganizatorami były Katedry: Warzywnictwa, Sadownictwa i Roślin Ozdobnych kierunku Ogrodnictwo AR w Szczecinie.

Konferencja została zorganizowana z okazji 50-lecia Akademii Rolniczej w Szczecinie. Miała na celu wymianę informacji na temat najnowszych osiągnięć w dziedzinie agrotechniki warzyw, roślin sadowniczych oraz roślin ozdobnych, wyników dotyczących aktualnych badań z zakresu hodowli, metod uprawy, upowszechniania zdrowej żywności, produkcji szkółkarskiej i nasiennej, uprawy roślin przyprawowych i leczniczych oraz najnowszych trendów w produkcji ogrodniczej roślin uprawianych zarówno w warunkach polowych, jak i pod osłonami.

Udział w niej wzięli pracownicy naukowcy z następujących ośrodków akademickich: SGGW w Warszawie, AR w Lublinie, UWM w Olsztynie, AR we Wrocławiu, AR w Krakowie, AR w Poznaniu, AR w Szczecinie,

Institutów Warzywnictwa oraz Sadownictwa i Kwaciarnictwa w Skierniewicach, Wydziałów Ogrodniczych Uniwersytetów w Brnie oraz w Lednicach (Czechy), Uniwersytetu Lwowskiego (Ukraina), Uniwersytetu Litewskiego (Litwa), Uniwersytetu w Gorkach (Białoruś), Uniwersytetu w Puebla (Meksyk), Sadowniczego Centrum Badawczego w Jorku (Niemcy), a także z Firmy Hydro Poland. Ponadto reprezentowane były firmy: Hodowlano-Nasienna z Nochowa, Polan Kraków, PNOS-y z Ożarów Mazowieckiego, Torunia, Poznań, PlantiCo oraz Stacja Doświadczalna w Regulach.

W pierwszym dniu konferencji, tj. 24 czerwca 2004 r., odbyła się sesja naukowo-referatowa. Referaty były przygotowane przez zgłoszone na konferencję jednostki, a po recenzjach zostały one opublikowane w Zeszytach Naukowych Akademii Rolniczej w Szczecinie (Folia Universitas Agriculturae Stetinensis, 2004). Program obejmował także sesję terenową w Karsiborzu - bazie produkcji warzyw dla aglomeracji Świnoujście i Międzyzdroje, na plantacji borówki w Reptowie, zapoznanie się z produkcją podłoży ogrodniczych

w firmie „Kronen” oraz zwiedzanie firm Holpol i Bloemexim - spółek kapitału holenderskiego, zajmujących się produkcją roślin rabatowych i doniczkowych.

Konferencja była podzielona na 3 sekcje tematyczne. W trakcie sesji plenarnej wygłoszono następujące referaty:

Prof. dr hab. Grzegorz Szychalski (AR Szczecin) „Wyzwania marketingowe sektora produkcji ogrodniczej w pierwszych latach funkcjonowania wspólnej polityki rolnej”,

Dr hab. Roman Hołubowicz (AR Poznań) „Strategie rozwoju ogrodniczych firm hodowlano-nasiennych po przystąpieniu Polski do Unii Europejskiej”,

Dr Karl Heinz Tiemann (Sadownicze Centrum Badawcze, Jork - Niemcy) „Spółdzielcza, instruktażowa oraz polityczna integracja rodzinnych gospodarstw sadowniczych w utrwalonych strukturach Unijnych na przykładzie Rejonu Dolnej Łaby”,

Mgr Helena Leszczyńska-Borys, dr Michał W. Borys (Universidad Popular Autonoma del Estado de Puebla. Pue. Meksyk) „Znaczenie roślin ogrodniczych w kulturze i obyczajach mieszkańców Meksyku”,

Dr Grzegorz Cieśliński (SGGW Warszawa, Hydro Poland) „Rynkowe aspekty rozwoju technologii nawożenia roślin sadowniczych w Polsce”.

W drugim i trzecim dniu obrad odbyły się sesje tematyczne:

Rośliny Ozdobne:

Dr Jadwiga Treder (ISiK): „Wpływ nawożenia i rodzaju podłoża na wzrost i kwitnienie lilii orientalnych”,

Dr Swietłana Galczenko Wasiljeva i dr Natalia Andreeva (Wszzechrosyjski Instytut Badawczy Hydrotechniki i Melioracji - Riazan): „Zieleń Moskwy”,

Dr Justyna Lema-Rumińska (ATR Bydgoszcz): „Wpływ regulatorów wzrostu na regenerację kaktusa *Copiapoa tenuissima* f. *monstrosa* Ritt. z eksplantatów merystematycznych”,

Mgr Bożena Szewczyk (AR Kraków): „Wykorzystanie przyłasczek w ogrodnictwie ozdobnym”,

Prof. dr hab. Jerzy Hetman, mgr M. Przegalińska-Matyko (AR Lublin): „Wpływ różnych sposobów formowania i cięcia krzewów na plon róży odmiany 'JACtu'-Headliner uprawianej w tunelu foliowym bez ogrzewania”,

Dr Joanna Przymęska (AR Poznań): „Wpływ okresu dni długich na kwitnienie chryzantemy w całorocznej uprawie gałzkowej”,

Dr Marcin Kolański (AR Poznań, KNiSzO): „Wpływ odczynu podłoża na wzrost roślin metasekwoi chińskiej (*Metasequoia glyptostroboides* Chu Et Cheng) uprawianych w pojemnikach”,

Dr Urszula Puczel, prof. dr hab. Jadwiga Ważbińska (UWM Olsztyn): „Plonowanie gomfreny kulistej (*Gomphrena globosa* L.) w gruncie i nieogrzewanym tunelu foliowym”,

Dr inż. Julita Rabiza-Świder, dr inż. Ewa Skutnik (SGGW Warszawa): „Wpływ wybranych soli wapnia na pozbiorną trwałość liści *cantedeschii* i *funkii*”,

Dr inż. Katarzyna Strzelecka (AR Wrocław): „Budowa anatomiczna jednorocznych pędów wybranych gatunków różaneczników zawsze zielonych”,

Dr hab. inż. Ludmiła Startek, prof. nadzw. (AR Szczecin): „Nowe trendy w uprawie, introdukcji i hodowli roślin cebulowych i bulwiastych (IX Międzynarodowe Sympozjum Roślin Cebulowych, Japonia 2004)”.

Sadownictwo:

Prof. dr hab. Eugeniusz Pacholak (AR Poznań): „Wpływ nawożenia i nawadniania na wzrost i plonowanie jabłoni odmiany Szampion w sadzie replantowanym w latach 1994-2002”,

Prof. dr hab. Janusz Lipecki (AR Lublin): „Efekty stosowania różnych nawozów azotowych w sadzie śliwowym”,

Prof. dr hab. Kazimierz Tomala (SGGW Warszawa): „Wpływ krótkotrwałego traktowania jabłek po zbiorze 10-procentowym CO₂ na ich jakość po przechowywaniu w kontrolowanej atmosferze”,

Dr Adam Szewczuk (AR Wrocław): „Ocena wzrostu i plonowania młodych drzew brzoskwini *Early Redhaven* w zależności od kształtu korony i zagęszczenia drzew”,

Dr Waldemar Treder (ISiK Skierniewice): „Wpływ wapnia w pożywce nawozowej na wzrost i owocowanie truskawek oraz jego zawartość w poszczególnych organach roślin”,

Dr Monika Bieniasz (AR Kraków): „Zawiązanie owoców i nasion czterech odmian borówki wysokiej w zależności od sposobu zapylania kwiatów”,

Dr Anna Bieniek (UWM Olsztyn): „Plonowanie i skład chemiczny owoców aktinidii ostroliściej w warunkach klimatycznych Olsztyna”,

Dr Józef Grajkowski (AR Szczecin): „Wpływ dwóch wysokości cięcia odnawiającego porzeczki czarnej odmiany 'Titania' na wzrost pędów oraz ich przydatność do zbioru mechanicznego”,

Mgr inż. Arkadiusz Orkiszewski (Du Pont Poland): „Insektycyd Steward 30WG w zwalczaniu szkodników sadu”.

Warzywnictwo:

Prof. dr hab. Paweł Nowaczyk: (ATR - Bydgoszcz) „Współzależność wydajności biologicznej owoców i płodności u mieszańców *F₁* papryki rocznej (*Capsicum annuum* L.)”,

Dr Edward Kunicki (AR - Kraków): „Zawartość niektórych składników chemicznych w róży brokuła zależnie od pory zbioru”,

Dr Andrzej Sałata (AR - Lublin): „Wpływ wieku rozsady na plonowanie karczocha (*Cynara scolymus* L.)”,

Prof. dr hab. Zofia Machowicz-Stefaniak (AR - Lublin): „Grzyby zagrażające uprawie wybranych gatunków ziół z rodziny *Apiaceae* w południowo-wschodniej Polsce”,

Dr Ewa Zalewska (AR - Lublin): „Grzyby zasiedlające nadziemne organy melisy lekarskiej (*Melissa officinalis* L.) i tymianku właściwego (*Thymus vulgaris* L.) uprawianych na lubelszczyźnie”,

Prof. dr hab. Mikołaj Knaflowski (AR - Poznań): „Wpływ warunków termicznych w różnych okresach wzrostu roślin na jakość róż trzech odmian brokuła”,

Dr hab. Wanda Wadas, prof. AP (Akademia Podlaska): „Wpływ stosowania bezkonstrukcyjnych osłon na plon ziemniaka wczesnego w aspekcie wymagań rynku krajowego i standardów europejskich”,

Dr hab. Renata Dobromilska (AR - Szczecin): „*Badania nad polepszeniem warunków wzrostu, plonowania i jakości pomidora drobnoowocowego (Lycopersicon esculentum var. cerasiforme)*”,

Dr Piotr Chohura (AR - Wrocław): „*Wpływ pH pożywki na plonowanie pomidora szklarniowego uprawianego w wełnie mineralnej*”,

Prof. dr hab. Zenon Węglarz, dr Anna Geszprych (SGGW - Warszawa): „*Dziko rosnące rośliny lecznicze, zasoby naturalne i ich zrównoważone użytkowanie*”,

Dr Grażyna Pierzynowska-Korniak (UWM - Olsztyn): „*Wpływ metod uprawy i przechowywania na plon i jędrność korzeni spichrzowych dwóch odmian marchwi*”.

Dr hab. Ewa Rekowska
Dr Piotr Chełpiński

Awanse i wyróżnienia

Tytuł naukowy profesora uzyskali:

dr hab. Stanisław Mazur i dr hab. Maria Piskornik z AR w Krakowie,
dr hab. Bożenna Jaśkiewicz prof. nadzw. z AR w Lublinie,
dr hab. Monika Kozłowska prof. nadzw., dr hab. Wojciech Tyksiński prof. nadzw., dr hab. Krystyna Tylkowska prof. nadzw. i dr hab. Barbara Wilkaniec prof. nadzw. z AR w Poznaniu,
doc. dr hab. Teresa Orlikowska z ISK w Skierniewicach,
doc. dr hab. Ryszard Kosson z IW w Skierniewicach.

Stanowisko profesora zwyczajnego uzyskał:

prof. dr hab. Stanisław Rożek z AR w Krakowie.

Stanowisko profesora nadzwyczajnego uzyskali:

dr hab. Henryk Kołoczek z AR w Krakowie,
dr hab. Zenia Michałojć z AR w Lublinie.

Stopień doktora habilitowanego uzyskał:

dr Waldemar Treder z ISK w Skierniewicach.

Stopień doktora uzyskali:

mgr inż. Jolanta Kałmuk, mgr inż. Magdalena Simlat i mgr inż. Ewa Sitek z AR w Krakowie,
mgr Piotr Baryła, mgr Agata Konarska, mgr Marek Kpacki i mgr Artur Serafin z AR w Lublinie,
mgr Monika Bełkot, mgr Piotr Chmielowiec, mgr Diana Dyrda, mgr Magdalena Kapłan i mgr Tomasz Lipa - słuchacze Studiów Doktoranckich AR w Lublinie,
mgr Beata Borowiak-Sobkowiak, mgr Maria Chojnacka, mgr Krzysztof Górecki, mgr Sławomir Janyszek, mgr Renata Piskorz, mgr Tomasz Spiżewski, mgr Agnieszka Targońska i mgr Roman Wąsala z AR w Poznaniu,
mgr Leszek Kucharczyk, mgr Beata Kulek, mgr Agnieszka Suder-Byttner, mgr Agnieszka Wilkaniec i mgr Katarzyna Zygmunt - słuchacze Studiów Doktoranckich AR w Poznaniu,
mgr Artur Godyń, mgr Adam Marosz, mgr Beata Meszka i mgr Anna Pobudkiewicz z ISK w Skierniewicach,
mgr Beata Płoszaj z AR w Szczecinie,
mgr Marta Siwirska z AR we Wrocławiu.

Krzyżem Kawalerskim Orderu Odrodzenia Polski zostali wyróżnieni:

prof. dr hab. Stanisław Cebula z AR w Krakowie,
prof. dr hab. Marian Orłowski z AR w Szczecinie.

Złotym Krzyżem Zasługi zostali wyróżnieni:

dr Anna Rymar z AR w Krakowie,
prof. dr hab. Irena Kiecana z AR w Lublinie,
prof. dr hab. Andrzej Komosa i dr hab. Stanisława Korszun prof. nadzw. z AR w Poznaniu.

Srebrnym Krzyżem Zasługi zostali wyróżnieni:

dr inż. Małgorzata Frazik-Adamczyk, dr inż. Teresa Jaworska, dr inż. Maria Lipowiecka, mgr Małgorzata Gustkowiak i Leszek Mazur z AR w Krakowie,
dr Andrzej Sałata i mgr inż. Zofia Koter-Magacz z AR w Lublinie,
dr hab. Jolanta Floryszak-Wieczorek, dr hab. Roman Hołubowicz i mgr Anna Zaworska z AR w Poznaniu,
dr hab. Renata Dobromilska z AR w Szczecinie.

Braźowym Krzyżem Zasługi zostali wyróżnieni:

mgr inż. Krzysztof Rożek, mgr inż. Helena Szafranek-Komoniewska, inż. Helena Tarko, Barbara Pakos i Maciej Rosiak z AR w Krakowie,
mgr inż. Teresa Poślińska z AR w Lublinie,
Wiesław Biernacki z AR w Poznaniu.

Medalem Komisji Edukacji Narodowej zostali wyróżnieni:

prof. dr hab. Zbigniew Burgiel z AR w Krakowie,
dr Zofia Kolasa z AR w Lublinie,
dr Joanna Krause z AR w Poznaniu.

Nagrodę Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi otrzymali:

prof. dr hab. J. Szwejda, dr M. Rogowska, dr W. Macias i prof. dr hab. F. Adamicki z IW w Skierniewicach za: „Kompleksowe opracowanie naukowych i praktycznych podstaw ochrony chrzanu przed chorobami i szkodnikami z uwzględnieniem przechowywania w okresie pozbiorczym”.

Zarząd Towarzystwa Przyjaciół ISK przyznał w sierpniu 2004 roku dwie nagrody dla pracowników Instytutu Sadownictwa i Kwiaciarstwa w Skierniewicach:

1. prof. dr hab. Danuta Goszczyńska za „Efektywne promowanie Instytutu Sadownictwa i Kwiaciarstwa, dbanie o jego wizerunek oraz podnoszenie prestiżu naukowego w Polsce i na świecie”.
2. dr Tadeusz Jakubowski za opracowanie i napisanie monografii „Uprawa moreli”.

Gratulujemy !

Międzynarodowe Wyróżnienia Naukowców Wydziału Ogrodniczego Akademii Rolniczej w Poznaniu

W roku 2004 dwoje pracowników naukowo-dydaktycznych Wydziału Ogrodniczego AR w Poznaniu otrzymało prestiżowe międzynarodowe wyróżnienia.

Prof. dr hab. Piotr Ilnicki (Katedra Ochrony i Kształtowania Środowiska) w czerwcu na XII Międzynarodowym Kongresie Torfowym w Tampere (Finlandia) otrzymał tytuł „Honorary Member” of International Peat Society. Jest on jedynym w ten sposób wyróżnionym Polakiem. Jego działalność w tym Towarzystwie datuje się od początku lat siedemdziesiątych. Początkowo był członkiem zarządu, a następnie od 1995 roku przewodniczącym Komisji III - zajmującej się rolniczym wykorzystaniem torfowisk. W latach 1988-1996 był członkiem zarządu, a w kadencji 1996-2000 pełnił funkcję vice-prezydenta IPS. W kraju w latach 1970-2004 był członkiem zarządu Polskiego Komitetu Narodowego Międzynarodowego Towarzystwa Torfowego. Przewodniczył mu w latach 1993-1999. Aktywnie uczestniczył w sześciu kongresach organizowanych przez IPS i zorganizował międzynarodowe sympozjum w Saint Malo (Francja) w 1997 roku oraz

w Jokioinen (Finlandia) w 1999 roku. W ramach Komisji III zorganizował grupę roboczą „Histic soils”, która w 2003 roku doprowadziła do wydania w USA książki „Organic soils and peat materials for sustainable agriculture”.

Dr hab. Barbara Politycka (Katedra Fizjologii Roślin) na IV Międzynarodowej Konferencji Allelopatycznej odbywającej się w dniach 23-25 sierpnia br. w Hisar (Indie) przedstawiła dwa plenarne referaty: „Soil sickness and allelopathy” i „Pot cultures - simple tool and complex problem”. Podczas konferencji prezes International Allelopathy Foundation - prof. S. S. Narwal, wręczył pięciu naukowcom wyróżnienia za osiągnięcia w dziedzinie allelopatii. Dr hab. Barbara Politycka została wyróżniona między innymi za pionierskie badania w zakresie zmęczenia gleby spowodowanego akumulacją związków allelopatycznych.

Dr hab. Włodzimierz Breś, prof. nadzw. prodziekan ds. nauki

Nowo przyjęci członkowie

Oddział krakowski:

dr inż. Ewa Hanus-Fajerska, mgr inż. Elżbieta Jędrszczyk, mgr inż. Katarzyna Król, dr inż. Małgorzata Malik, mgr inż. Ewa Seweryn, dr inż. Ewa Stompor-Chrzan i mgr Marzena Warchoń - AR Kraków.

Oddział lubelski:

mgr inż. Marzena Parzymies - doktorantka w Katedrze Roślin Ozdobnych AR w Lublinie.

Oddział poznański:

dr Przemysław Bąbelewski - AR we Wrocławiu, dr hab. Romuald Górski - AR w Poznaniu.

Oddział szczeciński:

dr Maria Wolender i mgr inż. Anna Błaszczuk - AR w Szczecinie.

Informacje o działalności oddziałów

Kraków

Krakowski Oddział PTNO w 2004 roku zorganizował trzy zebrania naukowe, na których wygłoszono następujące referaty: - mgr inż. Barbara Błaszczuk: „Podróże Florystyczne - Amsterdam i Essen”, - prof. Klaus J. Appenroth: „Germination of tomato seeds is induced by light and mediated by several members of phytochrome family”, - dr inż. Jan Błaszczuk: „Organizacja produkcji owoców na przykładzie Grupy Producentów *Elbe - Obst*”. Ponadto członkowie Oddziału w styczniu uczestniczyli w kuligu w Puszczy Niepołomickiej, natomiast we wrześniu w wyprawie do Bułgarii.

Lublin

W Lubelskim Oddziale PTNO w 2004 roku odbyły się cztery spotkania naukowe, na których wygłoszono następujące referaty: 23 stycznia - prof. dr hab. Eberhard Makosz z AR w Lublinie: „Sadownictwo w niektórych krajach świata”, 26 marca - dr hab. Anna Wagner prof. AR w Lublinie: „Alternatywne metody ochrony roślin przed chorobami”, 23 kwietnia - dr Beata Wrona z AR w Krakowie: „Badania nad występowaniem i etiologią brudnej plamistości jabłek”, 5 listopada - prof. dr hab. Tadeusz Wolski z AR w Lublinie: „Profilaktyka i terapia skutków wadliwego żywienia”.

Poznań

Poznański Oddział PTNO w 2004 roku zorganizował trzy spotkania naukowe, na których wygłoszono następujące referaty:

- 23 stycznia - dr inż. Ewa Dankowska: „Biologia, szkodliwość i możliwości zwalczania ślimaków”,
- dr Katarzyna Seidler-Łożykowska: „Integrowana ochrona roślin w Izraelu”,
- mgr inż. Grzegorz Bykowski: „Wrażenia z wyjazdu studyjnego na Litwę”,
27 lutego - dr Katarzyna Seidler-Łożykowska: „Hodowla roślin leczniczych”,
- prof. dr hab. Andrzej Komosa: „Aeroponiczna uprawa roślin ogrodniczych”,
- prof. dr hab. Tadeusz Baranowski: „Problem szrotówka kasztanowcowiaczka w Polsce”,
26 marca - dr inż. Maria Małańczuk-Licznar: „Uprawa i odmiany jabłoni w południowym Tyrolu”,
- dr inż. Grzegorz Łysiak: „Metody przechowywania brzoskwiń w Stanie Georgia (USA)” oraz „Wrażenia turystyczne z południowych stanów USA”.

Skierniewice

Skierniewicki Oddział PTNO wspólnie z Zarządem Skierniewickiego Oddziału Polskiego Towarzystwa Botanicznego zorganizował cztery spotkania naukowe poświęcone następującym tematom:

- doc. dr hab. Jan Borkowski: „Znaczenie Biochikolu, Bioseptu, Tytanitu i innych preparatów ekologicznych w ogrodnictwie”,
- Janusz Czczot: „Flora północnych rejonów Dalekiego Wschodu”,
- mgr Ewa Taczanowska: „Najnowsze tendencje w układaniu kompozycji kwiatowych”,
- dr Urszula Smolińska: „Rola mikoryzy w uprawie roślin”.

Natomiast w dniu 15 kwietnia 2004 roku członkowie obu Towarzystw uczestniczyli w zebraniu terenowym, na którym dr Dariusz Sochacki zaprezentował kolekcje tulipanów i narcyzów.

Szczecin

Szczeciński Oddział PTNO w 2004 roku zorganizował dwa spotkania. Na pierwszym z nich 26 kwietnia, prezes dr Piotr Chełpiński, przedstawił sprawozdanie z działalności Oddziału w 2003 roku i omówił sprawy organizacyjne. Drugie spotkanie odbyło się 8 października br. w Gospodarstwie Sadowniczym - Trzciańsko Zdrój.

Zebraniu przewodniczył Kierownik Gospodarstwa mgr inż. Józef Winnik, który przedstawił działalność i osiągnięcia firmy. W następnej kolejności dr Piotr Chełpiński zapoznał członków z planami działalności Oddziału w roku 2005.

Pod patronatem Oddziału PTNO w Szczecinie zorganizowano także dwa wyjazdy studyjne: do Ogrodu Botanicznego w Berlinie (27 maja 2004 roku) oraz do Bawarii (1-6 września br.).

W dniach 24-26 czerwca 2004 r. - Oddział Szczeciński Polskiego Towarzystwa Nauk Ogrodniczych zorganizował w Międzyzdrojach Konferencję Naukową nt. „Polskie ogrodnictwo po wstąpieniu do Unii Europejskiej”.

Zarząd Główny PTNO na posiedzeniu w dniu 23 czerwca 2004 roku, podjął uchwałę o przyznaniu z okazji 50. lecia Akademii Rolniczej w Szczecinie medalu PTNO, JM Rektorowi prof. dr hab. Andrzejowi Nowakowi, który wręczono podczas uroczystej inauguracji roku akademickiego 1 października br.

Warszawa

W 2004 roku Zarząd Oddziału Warszawskiego zorganizował 3 spotkania naukowe członków i sympatyków Towarzystwa: z prof. E. Niemczykiem na temat „Integrowana uprawa w sadach”, z prof. E. Żurawiczem na temat „Hodowla roślin sadowniczych”, z dr W. Tredrem na temat „Uprawy sadownicze a nawadnianie” oraz z prof. W. Płocharskim na temat „Jakość owoców”.

W dniu 19 sierpnia odbył się otwarty X „Dzień Melona” w SGGW, zorganizowany z udziałem członków PTNO przez Katedrę Genetyki, Hodowli i Biotechnologii Roślin. W spotkaniu uczestniczyło ok. 50 osób. W części referatowej przedstawiono trzy doniesienia na tematy związane z hodowlą melona. Jak co roku, zaprezentowano nowe odmiany melonów i innych gatunków warzyw będące wynikiem prac hodowlanych Katedry. Prezentacja była połączona z degustacją melonów i zwiedzaniem Pola Doświadczalnego.

W dniu 5 września odbyło się ogólnopolskie spotkanie zorganizowane przez Katedrę Sadownictwa i Przyrodniczych Podstaw Ogrodnictwa z udziałem członków PTNO pod hasłem „W Sadowniczej Rodzinie”. Spotkanie odbyło się na Polu Doświadczalnym Katedry w Wilanowie. Uczestniczyło w nim około 500 osób, głównie producentów-sadowników. Uczestnicy mieli możliwość zwiedzenia sadu doświadczalnego i obiektów Katedry. W spotkaniu uczestniczyły również firmy z branży sadowniczej.

Sprawozdania z sympozjów, konferencji, seminariów i spotkań

IV Ogólnopolska Konferencja Naukowa „Biologia kwitnienia roślin i alergie pyłkowe”

W dniach 13-14 listopada 2003 roku odbyła się w Akademii Rolniczej w Lublinie oraz w siedzibie Lubelskiego Towarzystwa Naukowego IV Ogólnopolska Kon-

ferencja Naukowa na temat „Biologia kwitnienia roślin i alergie pyłkowe”. Organizatorami Konferencji byli: Katedra Botaniki Akademii Rolniczej w Lublinie, Wydział

II Nauk Biologicznych Lubelskiego Towarzystwa Naukowego, Polskie Towarzystwo Botaniczne oraz Polskie Towarzystwo Przyrodników im. Kopernika.

W Konferencji uczestniczyło ponad 90 osób z ośrodków naukowych w Polsce oraz 3 osoby z zagranicy. Tematyka Konferencji obejmowała następujące zagadnienia:

1. Wpływ czynników zewnętrznych na przebieg kwitnienia roślin.
2. Nowe aspekty badań nad zapyłaniem i zapłodnieniem roślin.
3. Budowa nektarników i nektarowanie roślin.
4. Budowa osmoforów i emisja substancji zapachowych.
5. Przebieg pylenia i wydajność pyłkowa roślin owadopylnych.
6. Monitoring zawartości pyłku alergogennego w atmosferze.
7. Rola owadów w procesie zapyłania roślin.
8. Alergie pyłkowe.

Dwudniowe obrady były prowadzone w 4 sesjach tematycznych:

- 1) Biologia kwitnienia i zapyłania roślin,
- 2) Wpływ czynników ekologicznych na kwitnienie i owocowanie roślin,
- 3) Pyłek w aeroplanktonie źródłem alergii pyłkowych,
- 4) Monitoring pyłku i zarodników grzybów. Alergie wziewne.

Na Konferencji wygłoszono 24 referaty i przedstawiono 54 postery. W czasie sesji plenarnej wygłoszono 4 referaty:

- Rola barwy i zapachu kwiatów oraz nektaru i pyłku w zapyłaniu roślin - prof. dr hab. Tadeusz Wolski i prof. dr hab. Elżbieta Weryszko-Chmielewska.

- Apomiksja - aktualna problematyka badań w zakresie embriologii roślin i genetyki molekularnej - dr Maria Kościńska-Pajak i prof. dr hab. Renata Śnieżko.

- Struktura i funkcja pyłku - prof. dr hab. Elżbieta Weryszko-Chmielewska.

- Pyłek roślin jako źródło aeroalergenów - dr Piotr Rapijko.

Duża część prezentowanych wyników badań koncentrowała się na wpływie różnych czynników na procesy kwitnienia i owocowania roślin oraz na wartości pszczelarskiej wielu gatunków roślin, wyrażonej obfitością nektarowania i masą wytworzonego pyłku.

Wyniki prac z zakresu aerobiologii dotyczyły koncentracji pyłku i zarodników grzybów wykazujących alergenne działanie w atmosferze różnych regionów Polski oraz w przestrzeniach zamkniętych, co ma duże znaczenie dla osób cierpiących na alergie pyłkowe. Przedstawiono również prace obejmujące wykorzystanie pyłku do bioindykacyjnej oceny poziomu zanieczyszczenia środowiska.

Streszczenia zgłoszonych prac zostały wydrukowane w materiałach konferencyjnych, natomiast pełne teksty zostały opublikowane w *Annales UMCS Sectio EEE Horticultura*, po uzyskaniu pozytywnych recenzji.

Prof. dr hab. Elżbieta Weryszko-Chmielewska

IV International Congress Allelopathy

W dniach od 23 do 25 sierpnia 2004 roku w Hiszpanii (Indie) odbył się IV International Congress „Allelopathy in Sustainable Terrestrial and Aquatic Ecosystem” zorganizowany przez International Allelopathy Foundation i Indian Society of Allelopathy. Kongresowi przewodniczył profesor S.S. Narwal - prezes International Allelopathy Foundation i vice-prezes International Allelopathy Society.

W trzydniowych obradach wzięło udział około 200 osób z 12 krajów. Polskę reprezentowała dr hab. Barbara Politycka z Katedry Fizjologii Roślin Akademii Rolniczej im. Augusta Cieszkowskiego w Poznaniu, która przewodniczyła dwom sesjom i wygłosiła dwa referaty - jeden dotyczący zmęczenia gleby i udziału związków allelopatycznych w tym zjawisku, drugi na temat zastosowania kultur wazonowych w badaniach zjawiska allelopatii.

Obrady prowadzone były w 9 sesjach tematycznych, na których zaprezentowano ponad 100 referatów i do-

niesień. Podczas obrad omawiano następujące zagadnienia:

- 1) udział związków allelopatycznych w zjawisku zmęczenia gleby,
- 2) strategię uwzględniające wykorzystanie zjawiska allelopatii w walce z chwastami,
- 3) wzajemne oddziaływania allelopatyczne roślin w różnych systemach uprawowych,
- 4) zależności pomiędzy roślinami charakteryzującymi się wysokim potencjałem allelopatycznym a mikroorganizmami, nicieniami i owadami,
- 5) problemy metodyczne.

Podczas kongresu 5 naukowców (w tym autorka tego sprawozdania) otrzymała wyróżnienia za osiągnięcia naukowe w badaniach zjawiska allelopatii.

Materiały z kongresu zostaną opublikowane w *Allelopathy Journal*.

Dr hab. Barbara Politycka

Dni Korbola w Poznaniu

W dniach 3-4.09.2004r. w Stacji Doświadczalnej „Marcelin” Wydziału Ogrodniczego AR w Poznaniu zorganizowano „Dzień Korbola” (w gwarze poznańskiej to dynia) połączony ze zwiedzaniem obiektów.

Głównym pomysłodawcą i organizatorem tego święta był prof. Tadeusz Baranowski i współpracownicy z Katedry Metod Ochrony Roślin. W tych dniach można było nie tylko spróbować zupy i racuchów z dyni przy-

gotowanych przez pracowników Studium Gospodarstwa Wiejskiego, ale również zapoznać się z bogatymi kolekcjami dydaktycznymi Wydziału Ogrodniczego (trawy, rośliny przyprawowe i zielarskie, dalie, chryzantemy gruntowe, jednoroczne rośliny rabatowe, papryka, sałata, rośliny kapustne). Można również było obejrzeć i zapoznać się z uprawą truskawki na podwyższonych zagonach

oraz z pierwszą w Polsce aeroponiczną uprawą pomidora. Na „Dniach Korbola” nie zabrakło też akcentu w postaci innego warzywa - oberżyny. Tę mało jeszcze znaną roślinę zaprezentowała (łącznie z kulinarnymi przepisami) dr hab. Anna Golcz z Katedry Nawożenia Roślin Ogrodniczych.

Dr Ewa Dankowska

II Ogólnopolskie Sympozjum Mineralnego Odżywiania Roślin Sadowniczych

W dniach 7-8 września odbyło się II Ogólnopolskie Sympozjum Mineralnego Odżywiania Roślin Sadowniczych, zorganizowane przez Katedrę Sadownictwa i Przyrodniczych Podstaw Ogrodnictwa SGGW, przy aktywnym udziale członków Oddziału PTNO oraz we współpracy z Katedrą Sadownictwa AR w Poznaniu. W Sympozjum uczestniczyło około 80 osób z różnych ośrodków naukowych kraju oraz gości z Kanady, Włoch, Węgier, W. Brytanii i Litwy. Wygłoszono 16 referatów, a w części posterowej uczestnicy przedstawili 25 posterów. Doniesienia uczestników Sympozjum dotyczyły wielu intere-

sujących zagadnień związanych z odżywianiem mineralnym różnych gatunków roślin sadowniczych - m.in. jabłoni, wiśni, borówki wysokiej, maliny, czeremchy późnej i porzeczki. W drugim dniu obrad odbyła się wycieczka na Pole Doświadczalne w Wilanowie, gdzie uczestnicy Seminarium mieli możliwość zapoznania się z nowoczesną chłodnią Wydziału Ogrodnictwa i Architektury Krajobrazu SGGW oraz zwiedzenia sadu doświadczalnego.

Dr Marek Gajewski

III Seminarium Naukowo - Wdrożeniowe „Dyniowate - dla zdrowia”

W dniu 28 września odbyło się w SGGW III Seminarium Naukowo-Wdrożeniowe „Dyniowate - dla zdrowia”, zorganizowane z udziałem członków PTNO przez Katedrę Genetyki, Hodowli i Biotechnologii Roślin. W spotkaniu uczestniczyło 50 osób. Podobnie jak w ubiegłym roku, zaprezentowano odmiany dyni. W części referatowej przedstawiono dwa referaty naukowe na temat prac badawczych prowadzonych nad dynią w SGGW. Referat

dr M. Gajewskiego dotyczył zależności między barwą miąższu dyni olbrzymiej a zawartością karotenoidów, natomiast referat mgr J. Niewczas dotyczył zmian we frakcji sacharydów podczas przechowywania dyni olbrzymiej. Uczestnicy mieli możliwość degustacji rozmaitych potraw z dyni, przygotowanych przez organizatorów Seminarium.

Dr Marek Gajewski

Międzynarodowe Forum Dyskusyjne „Produkty lecznicze roślinne - tradycja czy wyzwanie?”

Po raz pierwszy miałam niezwykłą przyjemność uczestniczyć w III Międzynarodowym Forum Fitoterapeutycznym. Odbyło się ono 12 listopada 2004 roku w sercu średniowiecznego portu nad Motławą w Gdańsku. Organizatorem spotkania było Innowacyjno-Wdrożeniowe Laboratorium Farmaceutyczne Labofarm pod przewodnictwem właściciela Centrum Fitoterapii pana mgr farm. Tadeusza Pawelka.

W forum uczestniczyli wybitni specjaliści z dziedziny zielarstwa, pracownicy naukowcy Akademii Medycznych, Uniwersytetów, Akademii Rolniczych i Instytutów oraz lekarze, farmaceuci i zainteresowani problematyką fitoterapii z kraju i zagranicy. Temat wiodący spotkania to „Produkty lecznicze roślinne - tradycja czy wyzwanie ?”

Obrady przeprowadzono w czterech zespołach dyskusyjnych: badania naukowe i kształcenie; status i autoryzacja marketingowa; standaryzacja i kontrola jakości; dystrybucja hurtowa i detaliczna.

Kameralna atmosfera sal centralnego Muzeum Morskiego sprzyjała prezentacji najnowszych badań naukowych oraz swobodnej i bezpośredniej dyskusji. Po wytwornym bankiecie, w trakcie którego odbył się koncert jazzowy, miała miejsce sesja plenarna, w której moderatorzy kolejnych zespołów prezentowali wnioski z dyskusji. W podsumowaniu Forum przedstawiono między innymi perspektywy produktu leczniczego roślinnego w Polsce i w Unii Europejskiej. Starannie wydane materiały konferencyjne zawierają teksty wystąpień w języku polskim i angielskim.

Udział w forum pozwolił mi na nowo odkryć, że obcowanie z roślinami leczniczymi jest naturalnym sposobem bycia, a jak pisał ksiądz Jan Twardowski zbliża do Boga i pozwala lepiej poznać człowieka.

Kultura i natura harmonijnie współistniały na tym spotkaniu. Lecznicze produkty roślinne to tradycja i wyzwanie.

Dr hab. Anna Golcz

× *Taxodiomeria* - nowy mieszaniec międzyrodzajowy wśród drzew iglastych

W północnoamerykańskim czasopiśmie „Sida” w 2003 roku opisano mieszańca międzyrodzajowego między cypryśnikiem meksykańskim (ostrolistnym) - *Taxodium mucronatum* Ten. i szydlicą (kryptomerią) Fortune'a - *Cryptomeria fortunei* Hooibr., która obecnie ma rangę odmiany chińskiej kryptomerii japońskiej - *Cryptomeria japonica* var. *sinensis* Sieb. ex Sieb. et Zucc. Cypryśnik meksykański występuje w Meksyku, gdzie słynne drzewo tego gatunku nazywane tam Montezuma Cypress, rosnące w miejscowości Santa Maria del Tule, w pobliżu Oaxaca, zaliczane jest do najstarszych i najgrubszych drzew świata. Ma wysokość około 40 m, obwód pnia około 60 m, a przypisuje mu się wiek około 10 tysięcy lat, co jest mało prawdopodobne. Uważa się, że powstało ono w wyniku zrośnięcia się pniami grupy drzew, a wiek szacuje się na około 1000 lat. Szydlica japońska odmiana chińska ma swoją ojczyznę w południowo-wschodnich Chinach.

Siedem różnych instytutów naukowych w Szanghaju opisało nowe drzewo jako × *Taxodiomeria peizhongii* Peizhong, powstałe w wyniku zapylenia krzyżowego wykonanego w 1963 roku w Nanjing, a w 1975 roku także w Szanghaju stwierdzono, że jest to mieszaniec międzyrodzajowy. Wyglądem zewnętrznym mieszaniec ten bardziej przypomina cypryśnik meksykański.

× *Taxodiomeria* ma spiralnie zwieszające się jednoroczne pędy, które krótko przed rozwojem nowych pędów na wiosnę odpadają, a pozostają drewniejące pędy z pączkami. Igły mają około 1 cm długości i są ułożone dwustronnie. W odróżnieniu od cypryśnika drzewa mieszańca nie mają pnia w dolnej części pofalowanego i na stanowiskach wilgotnych nie rozwijają pneumatoforów. Pnie na wysokości 5 do 8 m rozwidlają się na dwie lub więcej gałęzi głównych i budują najpierw piramidalną lub cylindryczną koronę, później przemieniającą się w eliptyczną lub przyjmującą kształt korony gruszy. Kora (martwica korkowa) jest wąsko podłużnie i poprzecznie spę-

kana. Męskie kotkowate kwiatostany rozwijają się jesienią i mają 6-12 cm długości.

Amerykański rodzic cypryśnik meksykański został wprowadzony do uprawy w Chinach w 1925 roku. Do czasów dzisiejszych przeżyły tam tylko dwa drzewa. Jeden okaz żeński będący rodzicem opisywanego mieszańca, rośnie na terenie kampusu Uniwersytetu Dongnan w Nanjing. Drugi rodzic szydlica Fortune'a rośnie na obszarze położonym na południe od rzeki Jangcy. Krzyżowanie wykonał prof. Ye Peizhong w 1963 roku w Nanjing. Zebrano trzy szyszki. Z wydobytych z nich nasion wyrosło 12 siewek pokolenia F₁, ale dalej przeżyło tylko 5 siewek. Do roku 1972 pozyskano z nich 6 tysięcy sadzonek. Drzewa z nich otrzymane rosną w Szanghaju, Hangzhou, Wuhan i w innych miastach chińskich. Nie wzbudzają tam jednak żadnej szczególnej uwagi.

Z 260 drzew mieszańca rosnących w Szanghaju, pod kierunkiem prof. Cheng Xu-Ke i Jin Guo-Pei w latach 1975-1983, w wyniku rozmnażania wegetatywnego otrzymano tysiące roślin. Rozmnożono je w szkółkach w Songjiang i Yangjing.

Opisany tutaj mieszaniec międzyrodzajowy jest drzewem pół zawsze zielonym, szybko rosnącym, odpornym na wiatry i nie wymagającym w odniesieniu do gleby, której pH może wynosić 6,5-8,6. Znosi w glebie zawartość soli do 0,4%. W szkółce Chuansha, największej w Szanghaju na 1,8 ha rośnie około 1500 drzew mieszańca. Mają one przeciętną średnicę pnia 30-40 cm.

× *Taxodiomeria peizhongii* nie jest u nas jeszcze znana i rzecz jasna nie ma jeszcze polskiej nazwy. Proponuję nazwać tego mieszańca cypryśnikowiec Peizhonga. Zasoby genowe drzew iglastych wzbogaciły się o jeden nowy takson. Czy drzewo to będzie mogło być uprawiane w Polsce? Jeszcze nie wiadomo.

Prof. dr hab. Mieczysław Czekański

Planowane imprezy

- XII Międzynarodowa Konferencja Szparagowa, 1 marca 2005, Nowy Tomyśl. Bliższe informacje na stronie: www.szparag.pl,

- XI International Asparagus Symposium, 16-19 czerwca 2005, Horst/Venlo, The Netherlands. Bliższe informacje na stronie: www.ias2005.com,

- Konferencja „Współczesne systemy uprawy a plonowanie i wartość biologiczna warzyw”, 23-24 czerwca 2005 r., AR Wrocław,

- V Ogólnopolska Konferencja Naukowa „Biologia kwitnienia roślin i alergie pyłkowe”, listopad 2005 r. Organizatorami Konferencji będą Katedra Botaniki Akademii Rolniczej w Lublinie, Wydział II Nauk Biologicznych Lubelskiego Towarzystwa Naukowego, Polskie Towarzystwo Botaniczne oraz Polskie Towarzystwo Przyrodników im. Kopernika.

Redakcja:

Prof. dr hab. Mieczysław Czekański
Prof. dr hab. Mikołaj Knaflewski
Dr Elżbieta Kozik (redaktor naczelny)

Adres Redakcji:

Katedra Nawożenia Roślin Ogrodniczych
Akademia Rolnicza w Poznaniu
60-198 Poznań, ul. Zgorzelecka 4
tel. (0-61) 846 63 07, tel./fax (0-61) 846 63 05